

СУТНІСТЬ ТА ФУНКЦІЇ ФОНДОВОЇ БІРЖИ

В.О. Поплавська, студентка
О.М. Ісхакова, старший викладач
Університет митної справи та фінансів, м. Дніпро

Сьогодні фінансовий ринок – місце перерозподілу усіх фінансових активів країни під впливом попиту і пропозиції на них з боку різноманітних суб'єктів економіки. Однією із складових фінансового ринку є ринок цінних паперів, який у розвинених країнах виступає джерелом фінансування економіки. Розвиток економіки дає широкий спектр інструментів ринку цінних паперів, умов їх випуску, погашення та виплати доходу, різні схеми торгівлі та взаємозв'язків між суб'єктами ринку цінних паперів, що забезпечують максимальну мобілізацію фінансових ресурсів, їх раціональний розподіл і швидкий перерозподіл та ефективне використання. Функціонування ринку цінних паперів є показником ефективності, добробуту, розмаїття економічного і політичного життя в країні.

Згідно зі статтею 34 Закону «Про цінні папери і фондову біржу», фондова біржа – це акціонерне товариство, яке зосереджує попит і пропозицію цінних паперів, сприяє формуванню їх біржового курсу та здійснює свою діяльність відповідно до законодавства України, статуту і правил фондової біржі. Фондову біржу може бути створено не менш як двадцятьма засновниками-торговцями цінними паперами, які мають дозвіл на здійснення комерційної та комісійної діяльності з цінними паперами за умови внесення ними до статутного фонду не менш як 10 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Фондова біржа набуває прав юридичної особи з дня її реєстрації Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Діяльність фондової біржі припиняється у тому разі, коли кількість її членів стала менше десяти.

Іншими словами, фондова біржа – це ринок, який регулярно функціонує і на якому здійснюється торгівля цінними паперами. При цьому саме оформлення і передача цінних паперів провадяться за її межами.

В Україні зареєстровані та діють наступні біржі: Українська фондова біржа – УФБ; Донецька фондова біржа – ДФБ; Фондова секція Української міжбанківської валютної біржі – УМВБ; Позабіржова фондова торговельна система – ПФТС; Київська міжнародна фондова біржа – КМФБ.

Біржа будує свою діяльність на наступних принципах: особиста довіра між брокером і клієнтом (наприклад, угоди на біржі укладають усно та оформляються

юридично заднім числом); гласність (публікуються звіт про всі угоди і дані, надані емітентом за згодою з біржею про внесення акцій у біржовий список, незалежно від активності емітента); жорстке регулювання адміністрацією біржі та аудиторамі діяльності дилерських фірм шляхом установлення правил торгівлі та обліку.

Фондова біржа виконує три основні функції: посередницьку; індикативну; регулятивну.

Суть посередницької функції полягає в тому, що фондова біржа створює достатні й всебічні умови для торгівлі цінними паперами емітентам, інвесторам та фінансовим посередникам. Торгові угоди на біржі укладають брокери. Вони діють від імені своїх клієнтів-інвесторів, емітентів чи фінансових посередників, купуючи чи продаючи цінні папери. При цьому права власності на куплені цінні папери чи отримані від реалізації гроші належать клієнтам. Дохід брокера формується за рахунок комісійних від укладених угод. Крім того, в торгівлі на біржі беруть участь дилери. Вони купують через брокерів цінні папери з метою їх наступного перепродажу, їх дохід формується за рахунок різниці в цінах купівлі й продажу цінних паперів.

Індикативна функція фондової біржі полягає в оцінці вартості та привабливості цінних паперів. Саме на біржі проводиться котирування цінних паперів, яке дає інформацію інвесторам про вартісну і якісну оцінку цінних паперів та динаміку їх розвитку. Це створює передумови для надійного і достовірного механізму торгівлі, хоча не виключає можливостей цілеспрямованих махінацій з метою спекуляції цінними паперами. Водночас це важливий чинник стимулювання ефективної діяльності емітентів.

Регулятивна функція фондової біржі виражається в організації торгівлі цінними паперами. Вона встановлює вимоги до емітентів, які виставляють свої цінні папери на біржові торги, правила укладання і виконання угод, механізм контролю за діяльністю суб'єктів біржової торгівлі. Біржі здійснюють контроль за фінансовим станом емітентів. Вони мають право на отримання та перевірку інформації про їх діяльність і знімати з котировки окремих емітентів. Мета контрольної діяльності біржі – забезпечення достовірності котирування цінних паперів та надійності біржової торгівлі.

Висновок. Фондові біржі відіграють надзвичайно важливу роль як в економічній та фінансовій системі окремих країн, так і на рівні міжнародної економіки та міжнародних фінансів. Через них проходять колосальні фінансові ресурси, доступ до яких досить непростий. Тільки найбільш потужні, надійні й

стабільні емітенти, які мають високі фінансові результати, можуть їх отримати. Стабільність у світі багато в чому залежить від урівноваженості попиту та пропозиції на фондових біржах, що є основою регулювання біржової діяльності.

Список використаних джерел

1. Еш С.М. Фінансовий ринок: навч. посібник / С.М. Еш // К.: Центр учбової літератури. – 2011. – 528 с.
2. Козак Ю.Г. Міжнародна макроекономіка: навч. посібник / Ю.Г. Козак. // К.: Центр учбової літератури. – 2012. – 400 с.
3. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23 лютого 2006 року № 3480-IV // Із змінами, внесеними згідно із Законами станом № 5042-VI від 04.07.2012. – [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>
4. Ринок цінних паперів. Європейський вибір: нові можливості та зростання / Звіт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України за 2014 рік. – Київ : НКЦПФР, 2015. – 104 с.

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ

*В.О. Сергієнко, студентка
О.О. Дорогокуп, студентка*

Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського

Активна політика України щодо євроінтеграції та впевнений крок на міжнародну арену вимагають певних змін у різних сферах, у тому числі у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності. Процес переходу на Міжнародні стандарти фінансової звітності для нашої країни став невідворотним. Особливо актуальним це питання стало із внесенням змін, які діють з червня 2011 року до Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» стосовно застосування міжнародних стандартів [2]. Складання звітності та консолідованої фінансової звітності за міжнародними стандартами найшли своє відображення з затвердженням НПСБО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» у лютому